

Keuzelijst 2026 - 2027

Kunstgeschiedenis

senia
samen een eigen verhaal

verantwoording van de keuzelijst

Deze keuzelijst is samengesteld door de Senia-werkgroep kunstgeschiedenis. Heb je vragen of opmerkingen over de keuzelijst? Stuur dan een e-mail naar kunstgeschiedenis@senia.nl. De werkgroep van dit jaar bestaat uit de volgende Senia leden: Marja Weijers-Koning, Lia van Niekerk, Chris van Gelderen, Fenna Orre de Jong, Marja Kuipers (voorzitter), Joke Radstaat en Thea Kremer.

probeer een ander genre

In deze keuzelijst zijn alleen de titels opgenomen van kunstgeschiedenis. Het is ook mogelijk om boeken uit een ander genre te kiezen. Kijk bijvoorbeeld eens bij geschiedenis of moderne literatuur. Via de website www.senia.nl zijn alle genres te vinden. Alle combinaties zijn mogelijk.

moeilijkheidsgraad

Het 🎬 geeft een indicatie van de moeilijkheidsgraad van het boek.

🎬/🎬/🎬/🎬 - geen niveau aangegeven

🎬/🎬/🎬/🎬

🎬/🎬/🎬/🎬

🎬/🎬/🎬/🎬

🎬/🎬/🎬/🎬

vrijwilligers

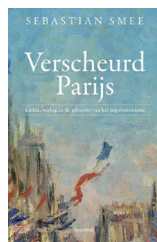
Senia wordt ondersteund door een enthousiaste groep vrijwilligers. Nieuwsgierig of een rol als vrijwilliger ook bij jouw behoeften aansluit? Bekijk de pagina senia.nl/word-vrijwilliger/.

informatie & contact

Spoorstraat 15
8121 CK Olst

info@senia.nl
0570-562656
www.senia.nl

Volg ons op

Sebastian Smee

Verscheurd Parijs. Liefde, oorlog en de geboorte van het impressionisme
U26-01 | 2025
Unieboek |
Het Spectrum BV
413 pagina's

Verscheurd Parijs is een zeer informatief boek, dat je terugvoert naar het Parijs van ruim 150 jaar geleden. De auteur beschrijft de gebeurtenissen van de jaren 1870-1871 door de ogen van de impressionisten Édouard Manet en Berthe Morisot, waarbij de auteur kunstgeschiedenis, biografie, militaire en sociale geschiedenis met elkaar verweeft.

Oorspronkelijke titel *Paris in Ruins*
Oorspronkelijke taal Engels
Vertaler Paul Janse

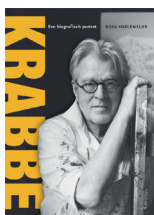

René Kok en Erik Somers

De Ondergedoken Camera. Het laatste oorlogsjaar Amsterdam 1944-1945
U26-02 | 2025
Uitgeverij Wbooks
256 pagina's

De Ondergedoken Camera: Het laatste oorlogsjaar Amsterdam 1944-1945.

Vandaag krijgen we van iedere oorlog meteen foto's onder ogen, maar toen Nederland in 1940-1945 door nazi-Duitsland was bezet, was van een vrije pers geen sprake. Het is aan de onverschrokken fotografen van De Ondergedoken Camera te danken dat we een beeld hebben van de rampzalige Hongerwinter in Amsterdam.

Rosa Koelemeijer

Krabbé. Een biografisch portret

U26-03 | 2024
Uitgeverij Rubinstein
280 pagina's

Wie is de mens achter acteur, schilder, presentator en regisseur Jeroen Krabbé? In *Krabbé. Een biografisch portret* portretteert de schrijver deze kunstenaar aan de hand van acht zeer persoonlijke schilderijen. Voor elk decennium maakte Krabbé een werk waarin hij de voor hem belangrijkste gebeurtenissen uit zijn leven vastlegt. Een boeiend en inspirerend boek waarin veel aspecten uit het leven van deze alleskunner samenkomen.

William Kentridge

Anatomie van het atelier

U26-04 | 2025
Uitgeverij Cossee
224 pagina's

In een poëtische weergave van het maakproces laat de geliefde kunstenaar William Kentridge de lezer meekijken in zijn atelier. Zijn kunstwerken ontstaan niet uit vastomlijnde ideeën maar door uitproberen, met vellen papier die doorgescheurd en opnieuw aan elkaar gelegd worden, of door houtskool dat uitgeveegd of scherp omlijnd landschappen en lichamen verbeeldt. Dichterbij dan via dit boek kom je niet bij de persoon Kentridge en het ontstaan van zijn werk.

Oorspronkelijke titel
A natural history of the Studio
Oorspronkelijke taal Engels
Vertaler Anna Helmers-Dieleman

Karl Ove Knausgård

Het bos en de rivier. Over Anselm Kiefer en zijn kunst
U26-05 | 2025
Athenaeum | Singel
Uitgeverijen
176 pagina's

Het boek is een weergave van persoonlijke reflecties van Karl Ove Knausgård over zijn bezoeken aan Anselm Kiefer (1945). Hij sprak Kiefer niet alleen uitvoerig in zijn huidige studio in Parijs, maar volgde hem ook naar de bronnen van zijn kunstuitingen: het bos en de rivier van Kiefers jeugd. *Oorspronkelijke titel*

Oorspronkelijke titel
Skogen og elva. Om Anselm Kiefer og kunsten hans
Oorspronkelijke taal Noors
Vertaler Michiel Vanhee en Sofie Martens

Feico Hoekstra

Ossip Zadkine. Mens, Mythe en Metamorfose
U26-06 | 2025
Waanders Uitgevers
112 pagina's

De Russisch-Franse beeldhouwer Ossip Zadkine (1888-1967) gebruikte voor zijn beelden vaak mythologische figuren. Zoals Orpheus met zijn muziek dieren, planten en zelfs stenen liet dansen, zo bracht de kunstenaar met zijn handen materie tot leven. Deze rijk geïllustreerde catalogus verscheen ter gelegenheid van de Zadkine tentoonstelling in 2025 in het museum JAN in Amstelveen.

David Sheff
Yoko. De biografie

U26-07 | 2025
Nijgh en Van Ditmar | Singel Uitgeverijen
320 pagina's

Lange tijd was de Japans-New Yorkse kunstenaar Yoko Ono voor The Beatles fans en bewonderaars van John Lennon de boosaardige indringer die de breuk van The Beatles in 1970 had veroorzaakt. In deze vriendelijke biografie, gebaseerd op vele interviews, beschrijft David Sheff haar leven en werk als belangrijke twintigste-eeuwse kunstenaar en hoe zij zich staande wist te houden tijdens de turbulente periodes in haar lange leven.

Oorspronkelijke titel *Yoko. The biography*
Oorspronkelijke taal Engels
Vertaler Petra van der Eerden en Janine van der Kooij

Patrick Bringley
Al het moois in de wereld. Over kunst, verlies en het leven

U26-08 | 2025
Meulenhoff Boekerij
237 pagina's

Al het moois in de wereld is het debuut van Patrick Bringley, die tien jaar als suppoost werkte in The Metropolitan Museum of Art in New York. Het is een prachtig boek voor iedereen die van kunst houdt en zich kan laten inspireren en troosten door kunst.

Oorspronkelijke titel
All the beauty in the World
Oorspronkelijke taal Engels
Vertaler Annemie de Vries

Joke de Wolf
Het Moedermodel. Over kunst, vrouwen en moederschap

U26-09 | 2025
Uitgeverij Atlas Contact
192 pagina's

Het Moedermodel. Over kunst, vrouwen en moederschap onderzoekt het veranderde beeld over moederschap en vrouwelijkheid in kunst en maatschappij. Joke de Wolf beschrijft aan de hand van het werk van vooral vrouwelijke kunstenaars dat er niet een vast beeld is van wat een moeder moet zijn. Zij nodigt de lezer uit voorbij de traditionele verwachtingen te kijken.

Florette Dijkstra
De sprong in het licht. Marlow Moss (1889-1958)

U26-10 | 2025
Querido | Singel Uitgeverijen
440 pagina's

Deze 'biografie' heeft een onorthodoxe aanpak, met als leidraad de 30-jarige zoektocht van Dijkstra naar de eigennijge, lang onbekende en ondergewaardeerde Britse kunstenaar Marlow Moss. Via Moss en haar constructivistische werk, haar kunstenaarsvriendschappen, bijvoorbeeld met Mondriaan, worden veel kanten van de kunstwereld getoond. Mooi uitgegeven met kleine foto's en kleurenreproducties.

Maarten van 't Klooster
Omkaderd. Bijzondere lijsten in de Lage Landen

U26-11 | 2025
Uitgeverij Wbooks
160 pagina's

Niemand gaat naar een museum om schilderijlijsten te bekijken en juist daarom verrast dit boek. Maarten van 't Klooster laat in deze prachtig geïllustreerde en vlot geschreven uitgave zien waarom schilderijlijsten meer aandacht verdienen. Een korte stijlgeschiedenis leidt de lezer langs de belangrijkste ontwikkelingen rond de vormgeving van de lijst. Daarna worden aan de hand van een zestal thema's voorbeelden van lijsten in Nederlandse en Belgische collecties besproken.

Hans F. van Herwijnen

Interieurschilderkunst van formaat. Nederlandse decoratieve schilderijen 1840-1940

U26-12 | 2025
Waanders Uitgevers
144 pagina's

Monumentale decoratieve interieurschilderkunst is lang onderbelicht gebleven in de kunstgeschiedenis. Deze visueel aantrekkelijke en informatieve uitgave brengt daar verandering in. Het boek is rijk geïllustreerd met voorbeelden uit verschillende interieurs van woonhuizen en openbare gebouwen in heel Nederland en geeft een boeiende toelichting op de ontwikkeling van deze kunstvorm.

Wessel Krul

Charley Toorop. Een schildersleven

U26-13 | 2026
Boom uitgevers
491 pagina's

Charley Toorop. Een schildersleven is een meeslepende biografie over een van de meest markante kunstenaars uit de eerste helft van

de twintigste eeuw. Wessel Krul schetst niet alleen haar indrukwekkende oeuvre, maar ook haar compromisloze karakter en haar strijd om artistieke erkenning. Via de vele culturele contacten van Toorop geeft hij tevens een boeiend beeld van het culturele leven in haar tijd.

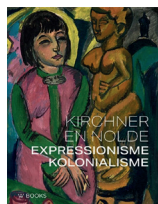
Ai Weiwei
1000 jaar vreugde
en verdriet

U23-01
2021 | 463 pagina's

Ai Weiwei (1957) is een wereldberoemde veelzijdige kunstenaar uit China, die zich inzet voor mensenrechten en de vrijheid van meningsuiting. In het boek schetst Ai Weiwei een verbazingwekkend portret van het China van de afgelopen honderd jaar en doet hij verslag van het leven van zijn vader Ai Qing, een van China's invloedrijkste dichters. Tijdens de Culturele Revolutie werd Ai Qing samen met zijn gezin verbannen naar Klein Siberië. Ai Weiwei beschrijft zijn kindertijd in ballingschap, de periode waarin hij in Amerika een kunstopleiding volgt en zijn terugkomst naar China waar hij uitgroeit tot kunstenaar en mensenrechtenactivist. Hij gaat in zijn boek op zoek naar de oorsprong van zijn creativiteit en zijn politieke overtuigingen en hoe bepalend het leven in een totalitaire staat is geweest voor zijn werk. Hij beschrijft uitgebreid zijn kunstwerken en welke gedachten er achter een concept schuilgaan. Het boek bevat een aantal door Ai Weiwei gemaakte tekeningen en foto's.

Na het lezen van deze toegankelijke dubbel-biografie weet je meer over zowel de geschiedenis van China van de afgelopen honderd jaar als over het leven en werk van

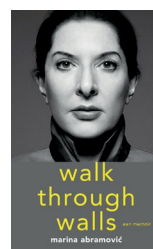
Ai Weiwei en hoe zijn kunst zich in de context van die geschiedenis heeft ontwikkeld.

**Dorthe Aagesen,
Beatrice van Bormann e.a.**
Kirchner en Nolde.
Expressionisme
kolonialisme

U22-01
2021 | 256 pagina's

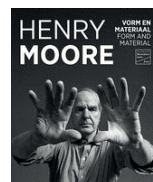
Mensen en voorwerpen uit culturen van buiten Europa, met name Afrika en Oceanië, vormden een rijke inspiratiebron voor Ernst Ludwig Kirchner (1889-1938) en Emil Nolde (1867-1956), twee prominente leden van de expressionistische kunstenaarsgroep Die Brücke. Dit boek bespreekt hun werk in de context van het Duitse kolonialisme tussen 1908 en 1918 (het einde van het Wilhelmijnse keizerrijk). Centraal staat de vraag: wanneer spreken we van culturele uitwisseling en wanneer van culturele toe-eigening en uitbuiting? Speciale aandacht schenken de auteurs aan de scheve machtsverhoudingen tussen kunstenaar en model – vaak zwart en/of minderjarig. Achttien auteurs werkten mee aan dit spraakmakende boek. Zij stellen veel urgente kwesties aan de orde, zoals de vraag of we vandaag nog onbevangen kunnen genieten van westerse kunst uit de koloniale periode en of we kunstenaars uit het begin van de 20ste eeuw mogen afrekenen op misstanden van hun tijd. Het boek is prachtig vormgegeven en bevat een schat aan illustraties.

Marina Abramovic en James Kaplan
Walk through walls.
Een memoir

U19-01
2016 | 384 pagina's

Marina Abramovic (1946) maakt al vijftig jaar baanbrekende kunst. Haar werk vormt een levende verbeelding van haar innerlijke en fysieke moed. In *Walk Through Walls* onthult Abramovic haar persoonlijke geschiedenis heel openhartig. Ze groeide op in een rigide gezin, dat deel uitmaakte van de elite in het oude Joegoslavië onder Tito. Toen zij in 1975 naar Amsterdam kwam op uitnodiging van Galerie De Appel voor een performance, ging er een wereld vol mogelijkheden voor haar open. Ze begon hier aan een reeks spraakmakende en baanbrekende performancerwerken, in het begin samen met haar geliefde Ulay. In dit boek zien we de artiest in actie. Ze vertelt hoe ze lichaam en geest over de grenzen van pijn, uitputting en angst duwt in haar zoektocht naar emotionele en spirituele transformatie. Het boek is een biografie over het leven van deze bijzondere kunstenares en laat ons ook kennismaken met performancekunst en de omgeving waarin die kunstvorm tot ontwikkeling kwam.

Sebastiano Barassi e.a.
Henry Moore. Vorm en Materiaal

U24-13 | 2023
Waanders Uitgevers
128 pagina's

De catalogus is gebaseerd op een tentoonstelling in 2023 in Beelden aan Zee en presenteert Henry Moores sculpturen en inspiratiebronnen. Op de tentoonstelling waren inspiratiemateriaal

uit de natuur en een groot aantal sculpturen te zien. Het boek geeft een helder inzicht in zijn creatieve proces en zijn streven om de essentie van de menselijke vorm te vangen.

Julian Barnes
In Ogen-schouw.
Essays over kunst

U20-01
2015 | 320 pagina's

Boeit het het oog, prikkelt het de hersenen, zet het de geest tot reflectie aan en beroert het het hart en verder, is er vakmanschap in te bespeuren? Ziedaar de meetlat die Julian Barnes hanteert in zeventien essays bij het beschouwen van kunstobjecten. Over Géricault tot en met Hodgkin. Hij schrijft niet als kunstkenner, maar als liefhebber. Die liefde begint in 1964 als hij zonder dat het moest het Musée Gustave Moreau bezoekt, waar hij wordt geraakt door Moreaus werken. De kunstessays vertellen samen het verhaal over de manier waarop de kunst vanuit de romantiek via het realisme is uitgekomen bij het modernisme. Maar pas op, Barnes schrijft geen kunstgeschiedenis. Tijdens zijn zoektocht analyseert hij waarom zijn oog blijft hangen, waarom hij betoverd raakt of juist niet. Daarnaast schuwt hij het smeulige anekdotische niet. Zo wil hij te weten komen waarom Vuillard zo vaak zijn vrouw in bad schilderde of waarom Picasso eigenlijk bang was voor Braque.

Mariska van den Berg en Martine van Kampen
Land Art Live. De Flevoland Collectie

U22-02
2021 | 208 pagina's

Achtentwintig kunstwerken zijn er de laatste vijftig jaar gerealiseerd in het landschap van de Flevoland. Het boek is op veel manieren te gebruiken als: inleiding tot de jonge kunststroming, fotodocumentatie, toelichting bij de kenmerken groei, erosie en verandering, betekenis van erfgoed met emotie, reisgids zonder vaste route, in combinatie met performance kunst, geschiedschrijving van de werken, zwerftocht door de 70-er jaren layout, verzameling commentaren van de kunstenaars, stof tot nadenken over de kracht van natuur en kunst in de lege ruimte. Commentaren vanuit de betrokken disciplines als van rijksbouwmeester Floris Alkemade, kunsthistorica Anja Novak, cultuureducator Hester Dibbits, openbare-ruimte-kunstkenner Dees Linders leveren boeiende inzichten op. De zwart-witfotografie van Johannes Schwarz geeft uitdrukking aan ervaring van Land Art in relatie tot voortgaande groei en verval in de tijd. De Land Art in Flevoland is buiten in de vrije ruimte en steeds open om te bezoeken.

Joost Bergman e.a.
Joan Miró | Sculptures

U25-11 I
Waanders Uitgevers
2024 | 128 pagina's

De Catalaan Joan Miró (1893-1983) is één van de belangrijkste kunstenaars van zijn generatie. Hij werd bekend door zijn surrealistische schilderijen, collages en tekeningen vol mysterieuze tekens

en symbolen. Het boek gaat echter over zijn latere beeldhouwwerk waaronder kleurige keramische werken, assemblages en monumentale sculpturen voor grote steden.

Het boek is rijk geïllustreerd, biedt inzicht in Miró's fascinerende werkwijze en belicht een groot aantal van zijn bijzondere en verrassende sculpturen.

Fusien Bijl de Vroe e.a.

Het oog van Jan Veth. Schilder en criticus rond 1900
U24-03 | 2023
Waanders Uitgevers
222 pagina's

Dit boek biedt een diepgaand portret van Jan Veth, schilder en criticus rond 1900. Het is opgedeeld in vier delen: Veth als kunstenaar, avant-gardist, portretschilder en kunstpleiter. Ook belicht het zijn tijdgenoten en de culturele context. Een aanvulling op Johan Huizinga's biografie en een uitstekende introductie tot Veth's leven en werk.

Carel Blotkamp
Blikseminslag. Stukjes over kunst

U20-04
2018 | 160 pagina's

Carel Blotkamp schrijft in het tijdschrift *Kunstschrift*. Onder de verzamelaar *Blikseminslag* zijn nu 35 stukjes gebundeld. Hij neemt de lezer mee langs drie thema's. *Blikseminslag* zijn bijzondere beschrijvingen van persoonlijke ervaringen van de auteur, waarvan het meest indrukwekkende zijn Walter De Maria en Giovanni Bellini's portret van de doge Leonardo Loredano. In Grensgebied kijkt

de auteur naar de beeld technische overgangen van vlakken en vormen. Carel Visser *Stervend paard*, Jan Toorop *Lijnenspel* en Barnett Newman *Right Here* komen met anderen aan de orde. In de woorden komen letters en teksten, zoals kunstenaars die aan de werken toevoegen, in beeld. Voorbeelden zijn René Magritte *Het rode model*, Marlene Dumas *Waiting (for Meaning)* en van Jacoba van Heemskerck het werk *Kleurencompositie nr. 106*. Het werk is vlot geschreven en kan naar persoonlijke volgorde en interesse gelezen worden. Het is fraai geïllustreerd met ruim zestig afbeeldingen van kunstwerken.

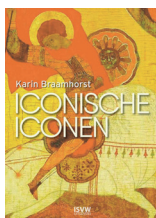
Flip Bool e.a.

Nieuwe kaders. Schilderkunst, fotografie en film 1920-1940

U21-02
2020 | 144 pagina's

In hun zoektocht naar een moderne, objectieve blik hadden schilders en fotografen in de jaren twintig en dertig van de vorige eeuw meer gemeen dan ze zich op dat moment realiseerden, of wilden toegeven. Kenmerken van de beeldtaal van het neorealisme en de Nieuwe Fotografie: een haarscherpe weergave van doodgewone dingen zoals etalagepoppen en stilleven en alledaagse situaties zoals het stadsgewoel en bedrijvigheid in de haven in al hun details, abrupt afgesneden door een kader, bij voorkeur in close-up, of vanuit een uitzonderlijk hoog of laag perspectief. De moderne experimentele film, met zijn snelle montage en onopgesmukte acteurs, vormde een belangrijke gedeelde inspiratiebron. Kunstenaars als Paul Citroen, Charley Toorop, Joris Ivens, en Eva Besnyö verkeerden regelmatig in dezelfde kringen en portretteerden elkaar regelmatig. Drie auteurs werkten

samen in *Nieuwe kaders*: kunst- en fotografiehistoricus Flip Bool; conservator Marieke Jooren; en filmhistoricus Vera de Lange.

Karin Braamhorst

Iconische iconen

U25-04 |
ISVW Uitgevers
2023 | 224 pagina's

Eeuwenoude iconen geven hun geheimen prijs onder de bekwame leiding van Karin Braamhorst. Dat doet zij niet in chronologische volgorde, maar aan de hand van een aantal thema's. De alleroudste dateren uit de 6e eeuw na Chr., de jongste uit de eenentwintigste eeuw. Ze benadert deze iconen niet vanuit een religieuze, maar vanuit een kunst- en cultuurhistorische invalshoek. *Iconische iconen* is een rijk geïllustreerd boek met gevoel voor humor geschreven.

Kick Bras

Het bezielde landschap. Spiritualiteit in de schilderkunst

U23-03
2019 | 271 pagina's

Eeuwenlang werd het landschap gezien en geschilderd als spiegel van de menselijke ziel en uitdrukking van spirituele waarden. Theoloog en kenner van mystiek Kick Bras toont en commentarieert bezielde landschappen van de late middeleeuwen tot het expressionisme. Het boek bestaat uit twee delen. Eerst volgen we in hoofdlijnen de weg die spirituele landschapsschilderkunst door de eeuwen heen heeft afgelegd, met het accent op de symbolistische schilderkunst uit het einde van de

19e eeuw en het begin van de 20ste eeuw. Dan staan we stil bij bezielde landschappen aan de hand van negen thema's (zoals aarde, bergen, wildernis, kosmisch besef).

Het bijzondere aan dit boek is dat de auteur niet alleen schrijft over spiritualiteit, maar ook spiritualiteit wil oproepen: een interessante uitnodiging en uitdaging aan de lezer. Hoe staat het met onze spirituele ervaringen en willen of durven we die te delen?

Jan Brokken

De ontdekking van Holland

U25-12 | Uitgeverij
Atlas Contact
2024 | 320 pagina's

Jan Brokken heeft in zijn bekende persoonlijke en betrokken stijl in *De ontdekking van Holland* verhalen verzameld over de vele bekende en minder bekende kunstenaars die rond 1900 in Hotel Spaander in Volendam verbleven. Hij brengt daarmee een periode tot leven die een verrassend licht werpt op het vissersdorp Volendam in die tijd, en de rol van de kunstenaars daarin.

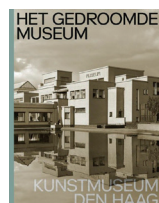
Jelle Bouwhuis, Almar Seinen e.a.

Kunst in het derde rijk | Verleiding & afleiding

U25-14 |
Uitgeverij WBooks
2023 | 240 pagina's

Het rijk geïllustreerde boek behandelt vragen als: in hoeverre is deze kunst nationaalsocialistisch, en in hoeverre een voortzetting van bestaande tradities? Steunden deze kunstenaars het

regime, steunde het regime deze kunstenaars, of beide? De kunstenaarsbiografieën geven een goede indruk van wat nazikunst inhield. Nazikunst blijkt gevarieerder dan je zou verwachten.

**Jan de Bruijn,
D. Hardeman,
J. v. Overeem**

Het gedroomde museum. Kunstmuseum Den Haag

U22-03
2021 | 176 pagina's

Dromen van Berlage en Van Gelder komen uit en blijven in beeld in dit werk over Kunstmuseum Den Haag, voorheen Haags Gemeentemuseum. Het boek start met een terugblik op de ideeën van de initiatiefnemers als eerste presentatie. Daarop volgen de ontwikkelingen van het museum als instituut in verandering. Het besluit met de kern, namelijk de verzameling zelf en haar toekomst. Deze drie-traps-raket is van een doorlopende tijdslijn voorzien. Daar doorheen gewoven zijn er kleine onderzoeken en beschrijvingen van de bijzondere eigenschappen en verborgen plekken. Dat geeft het boek een leeservaring van meerdere reizen door ruimte en tijd ondersteund door schitterende originele en eigentijdse fotografie.

Een prachtig boek met veel foto's en teksten dat tot lezen uitnodigt. Tegelijk ook tot een vrijelijk bladeren langs herinneringen aan dromen waar het museum vol van is. De verschillende lagen die in het boek te herkennen zijn, leveren boeiende vragen op naar de zin en betekenis van het Kunstmuseum Den Haag.

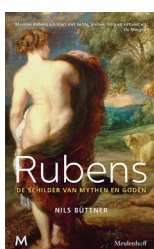

Nils Büttner

Bruegel. De schilder van boeren en heiligen

U19-03
2019 | 128 pagina's

Niet voor niets is Bruegel zo'n beroemd schilder. *De boerenbruiloft*, *De toren van Babel*, *Jagers in de sneeuw*; het zijn maar drie schilderijen uit zijn fascinerende oeuvre. Bruegel was een landschapsschilder, maakte veel bijbelse taferelen en op latere leeftijd werd zijn roem nog groter door zijn schilderijen van boeren. In *Bruegel. De schilder van boeren en heiligen* worden de schilderijen van Bruegel in een historisch kader geplaatst door de Duitse hoogleraar Nils Büttner. Bruegel zelf heeft zich nooit uitgesproken over zijn kunst, maar Büttner bekijkt de kunstwerken door de ogen van het toenmalige publiek. Voor wie maakte Bruegel zijn kunst? Wat was toen de manier waarop men naar zijn werk keek? Zijn werk leek altijd heel realistisch. Het was geen toeval dat de schilder Boeren-Bruegel werd genoemd. Maar de kunst van Bruegel was niet alleen mooi. De schilderijen zitten vol details en deze details zitten weer vol (verborgen) betekenissen.

Nils Büttner

Rubens. De schilder van mythen en goden

U19-04
2017 | 168 pagina's

Peter Paul Rubens (1577-1640) werd door zijn tijdgenoten uitgeroepen tot de 'God der schilders'. Zijn roem reikte veel verder dan zijn geliefde thuisstad Antwerpen. Zijn oeuvre is imposant: meer dan 1400 schilderijen en schetsen.

De Duitse hoogleraar Nils Büttner, specialist in de Nederlandse vroege kunst- en cultuurgeschiedenis, geeft een chronologisch verslag van het leven van Rubens, van zijn vormende jaren in Italië tot aan zijn illustere jaren aan de Europese hoven. Maar het boek is meer dan een beknopte biografie. Büttner reconstrueert, op basis van recent wetenschappelijk onderzoek, de denk- en handelwijze van de zich op hoofse idealen oriënterende Antwerpse bovenlaag en komt zo tot een eigen visie op het leven en werk van Rubens. Een aantrekkelijke kennismaking met een van de grootste schilders uit de barok. Een boek dat je uitnodigt het werk van Rubens met nog meer aandacht te bekijken.

Laura Cumming

Donderslag | Over Fabritius, kunst en onaangekondigde dood

U25-13 | Uitgeverij Atlas Contact
2023 | 307 pagina's

Aan de hand van het korte leven en het werk van Carel Fabritius (1622-1654) neemt Cumming, een Engelse kunsthistorica, ons mee van de zeventiende-eeuwse Nederlandse schilders naar het werk van haar vader gemaakt naar aanleiding van een verblijf op de Schotse eilanden. Van Rembrandts studio naar het Amerika van de Tweede Wereldoorlog en het hedendaagse Londen. Dit is een boek over wat een schilderij kan betekenen, hoe het ons leven kan binnendringen en je denken in een donderslag kan veranderen.

Sara van Dijk, Matthias Ubl

*Vergeet me niet.
Portretten uit de
renaissance*

U22-04
2021 | 260 pagina's

Vanaf midden 14e eeuw worden er realistische portretten afgebeeld op schilderijen, tekeningen, prenten, penningen en bustes. Zowel de afgebeelde personen als kunstenaars hebben zich beziggehouden met wat zo'n portret feitelijk moet uitstralen. De portretten zitten dan ook vol zinnebeeldige symbolen, verborgen verwijzingen en heraldiek. Met veel reproducties wordt in het boek de artistieke ontwikkeling in de portretkunst onderbouwd en wordt in thema's als familie, schoonheid, ambitie, liefde en kennis uitgelegd op welke wijze de geportretteerden over wilden komen. De maatschappelijke evoluties in de late 15e eeuw, waarin de traditie van gezag en macht ook in de burgerlijke samenleving opduiken, worden aan de hand van de portretten helder geduid. Toegankelijk en gedegen ontsluiten de schrijvers de ons vaak onbekende beeldtaal en symboliek van de renaissanceportretten. Verfrissend is het perspectief vanuit een brede Europese context en niet de vaak benadrukte tegenstelling Noord en Zuid.

Erik Dijkstra

*Je moet het wel zelf
voelen*

U25-03 | Meulenhoff
Boekerij
2024 | 252 pagina's

Fotograaf Paul Blanca maakt in de jaren tachtig furore met rauwe, geënceneerde en confronterende zelfportretten maar ook met tedere foto's. Ondanks het succes van aankopen door internatio-

nale musea trekt de zelfkant. Dit weerhoudt hem er niet van een indrukwekkend oeuvre op te bouwen. Auteur Erik Dijkstra werkt samen met Blanca aan dit boek over zijn werk en leven tot hij op 14 oktober 2021 overlijdt. Via Blanca's vrienden en vijanden, is dit boek alsnog voltooid.

Alexandra van Dongen

*Dichter bij Vincent.
Alledaagse
voorwerpen in het
werk van Vincent van
Gogh*

U24-02 | 2022
Sterck & De Vreese
224 pagina's

Dit boek werpt een uniek licht op Van Gogh's werk door te focussen op alledaagse voorwerpen die te zien zijn op zijn schilderijen uit de periode 1881-1890. Onderzoek onthult de oorsprong van deze huiselijk objecten. Het biedt een boeiende kijk op Van Gogh's wereld en verrijkt ons begrip van zijn kunst.

Elsje Drewes

*Frans de Wit.
Landmarks*

U22-05
2021 | 223 pagina's

Beeldhouwer Frans de Wit (1942-2004) komt in dit boek zowel met zijn persoonlijke ontwikkeling als met zijn werken in de spotlights. Elsje Drewes presenteert veel van zijn uitspraken - aforismen soms - in verband met de opvallende werken die hij op steeds grotere schaal in de openbare ruimte heeft gerealiseerd. Het meest bekend zijn de *Klimwand* en *Schijf in grofpuinheuvel in Spaarnwoude* en *Vierkant eiland in de plas in*

Rotterdam. Het gevecht van de beeldhouwer met het materiaal en het ontwerp op de plek is helder onder woorden gebracht. Samen met 300 foto's en tekeningen is het een inkijkje in de denkwereld ("Ik wil de betekenis van de plek zichtbaar maken.") van de beeldhouwer uit Leiden. Met dit boek krijgt de lezer een levendig verslag en een diepgaand onderzoek in de Nederlandse beeldhouw- en landschapskunstpraktijk. Daarnaast inzicht in hoe en met wie de kunstenaar tot realisatie van de werken in de openbare ruimte komt.

Cherry Duyns

*'Ik bel je wel als ik
dood ben'.
Gesprekken met
Armando*

U24-09 | 2023
Uitgeverij Atlas
Contact
384 pagina's

Dit boek biedt een inkijk in de vriendschap tussen documentairemaker Cherry Duyns en kunstenaar Armando, via hun gesprekken en verhalen. We leren stukje bij beetje Armando kennen, zijn leven en zijn gedreven kunstenaarschap begrijpen. Het boek wordt geprezen om Duyns' literaire stijl, die als muziek klinkt, en het ontvouwen van een vriendschap beschrijft.

Joris Escher

Escher worden

U24-01 | 2023
Uitgeverij Atlas
Contact
368 pagina's

Het boek is geschreven door Joris Escher, achterneef van de beroemde graficus Maurits Cornelis Escher. In 1992 ontdekt Joris een 19e eeuwse Chinese lakdoos met

tekeningen van zijn oudoom. Deze vroege studies inspireren hem om het leven van zijn oudoom te onderzoeken en te begrijpen hoe hij de beroemde graficus werd.

Maria Gainza
Oogzenuw

U20-05
2018 | 188 pagina's

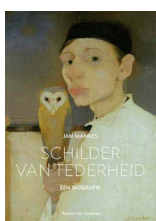
Elf verhalen, maar ook een roman over het leven van de ik-figuur, van wie we de naam niet kennen, in Argentinië, Buenos Aires en omstreken. In deze roman verweeft Maria Gainza, een Argentijnse kunstkriticus, op een originele wijze kunst met ervaringen uit het leven van de hoofdpersoon. Voor de hoofdpersoon is het museum een schuilplaats. "Mijn overlevingsinstinct leidt mij altijd naar musea, zoals mensen in oorlogstijd schuilkelders in vluchten." De ik-figuur komt er steeds terug en kijkt dan weer opnieuw naar haar favoriete schilderijen. Zo krijgen ze betekenis voor haar, maar misschien ook voor de lezer. Mysterieus, vervreemdend, soms schijnbaar van de hak op de tak springend. Maar zo mooi van taal. Door de ogen van de ik-figuur kijken we naar schilderijen waar we wellicht nooit eerder naar keken, zoals *Het hert van Dreux*. Op YouTube staat een filmpje waarin alle schilderijen uit het boek achter elkaar zijn gezet.

Martin Gayford
Het voorjaar gaat door. David Hockney in Normandië

U24-10 | 2022
Sterck & De Vreese
280 pagina's

Kunstkriticus Martin Gayford onthult de diepe gesprekken die hij met David Hockney voerde over diens grote artistieke project in Normandië: het schilderen van de komst van de lente. Hockney's fascinaties voor licht, kleur en natuur komen tot uiting in zijn nieuwe creaties. Gayford biedt een boeiend inzicht in Hockney's artistieke wereld en inspiratiebronnen.

Remon van Gemeren
Jan Mankes. Schilder van tederheid

U21-05
2020 | 240 pagina's

Het honderdste sterfjaar in 2020, van de schilder en graficus Jan Mankes was de aanleiding voor deze biografie. Mankes, geboren in 1889 werd slechts dertig jaar en liet bijna tweehonderd, veelal kleine schilderijen na. Remon van Gemeren schetst een gedetailleerd portret van de uiterlijk rustige Mankes, van zijn overdenkingen, twijfels, vriendschappen en zijn liefde voor de natuur. Van Gemeren beschrijft de zoektocht van Mankes naar het verbeelden van de natuur met een bijzondere gevoeligheid en verstillings. In Mankes werk geen grootse vergezichten maar intieme portretten van wat hem aantrok in zijn directe omgeving. De biografie en het werk van Jan Mankes is een verhaal over kracht en kwetsbaarheid en geeft daarmee een goed beeld van zijn leven. De achttien afbeeldingen in het boek hebben niet de kwaliteit die zijn werk verdient. Maar gelukkig kunnen we het

werk van Jan Mankes bewonderen in meerdere musea in het land. Met de achtergrondinformatie uit het boek krijgt het kijken naar zijn werk een extra dimensie.

Will Gompertz
Dat kan mijn kleine zusje ook. Waarom moderne kunst kunst is

U17-03
2012 | 464 pagina's

Will Gompertz schreef *Dat kan mijn kleine zusje ook* over de ontwikkeling van de moderne kunst. Hij neemt in dit boek de lezers mee van de impressionisten, via onder meer de kubisten, de dadaïsten, de popart en het conceptualisme naar het heden. Gompertz maakt op heldere en enthousiaste wijze de bizarre wereld van de moderne kunst voor iedereen begrijpelijk. Met behulp van grappige en interessante historische anekdotes geeft hij antwoord op de belangrijkste vragen die elke kunstliefhebber zich wel eens stelt. Naast het inzichtelijk maken van de kunstgeschiedenis, maakt hij ook duidelijk wat de betekenis van de moderne kunst is voor de moderne wereld. Door de duidelijke schrijfstijl krijg je een goed overzicht van de kunstgeschiedenis en krijg je ook meer begrip voor sommige moderne kunstuitingen. Bij een bezoek aan een museum of galerie komt dat goed van pas.

Will Gompertz
Denk als een kunstenaar

U19-06
2016 | 240 pagina's

Denk als een kunstenaar is de

inspirerende titel van het boek van de spraakmakende Engelse auteur en kunstcriticus William Edward ("Will") Gompertz (1965). In dit boek leidt hij ons langs een bont gezelschap van beroemde kunstenaars, die één ding gemeen hebben: creativiteit. In zijn boek laat Gompertz zien hoe creativiteit werkt en hoe kunstenaars denken. Hij nodigt de lezer uit om zelf ook een creatief proces te beginnen en de positieve kant van zo'n proces te ontdekken. Zijn journalistieke stijl maakt dit tot een vlot leesbaar boek, vol interessante anekdotes, dat u ongetwijfeld veel plezier zal verschaffen.

Nadia Groeneveld e.a.
Brueghel: de familiereünie

U24-05 | 2023
Uitgeverij Wbooks
128 pagina's

In dit boek staat Mayken Verhulst centraal, schoonmoeder van Pieter Bruegel de Oude en matriarch van de Bruegel-dynastie. Het boek belicht het succes van het 'merk Brueghel' gedurende 1550-1700, met nadruk op generaties, gedeelde onderwerpen en samenwerking. Onderbelichte thema's als gender en kolonialisme worden verkend aan de hand van tachtig kunstwerken, met fraaie illustraties.

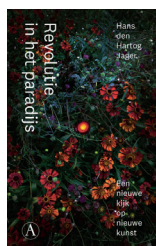

Hans den Hartog Jager
Het streven. Kan hedendaagse kunst de wereld verbeteren?

U19-07
2014 | 192 pagina's

Hans den Hartog Jager probeert de vraag te beantwoorden of kunst in staat is om de maat-

schappij te veranderen. Het is een, bijna associatieve, zoektocht van de auteur naar de hedendaagse relevantie van kunst. Kunst en maatschappij zijn twee gescheiden werelden. Er is als het ware een muur opgetrokken tussen de kunstwereld en de echte wereld. Kunstenaars hebben sinds het midden van de negentiende eeuw de vrijheid om te maken wat ze willen, maar daardoor zitten ze wel in een reservaat. Ze mogen prikkelende ideeën uiten, maar de maatschappij beslist of ze daar iets mee wil doen. Hans den Hartog Jager bespreekt op een vloeiende manier het functioneren van de kunst sinds de romantiek tot aan de huidige kunstwereld met kunstenaars als Francis Alÿs, Renzo Martens, Yael Bartana en Steve McQueen. Kunstenaars willen nu weg uit het kunstreservaat, maar kan dat wel? Of blijven kunstenaars hofnarren die bestaand beleid mogen legitimeren?

Hans den Hartog Jager
Revolutie in het paradijs | Een nieuwe kijk op nieuwe kunst.

U25-07 | Athenaeum-Polak & Van Genneep
2024 | 376 pagina's

In *Revolutie in het paradijs. Een nieuwe kijk op nieuwe kunst* schrijft de bekende kunstjournalist en curator Hans den Hartog Jager enthousiast en toegankelijk, en ook eigenzinnig en met kennis van zaken, over de huidige generatie wereld-kunstenaars. De grote variatie in onderwerpen biedt een brede en prikkelende blik op de actuele stromingen in de hedendaagse kunst.

Hans den Hartog Jager
Scherpstellen. Acht auteurs over de ontwikkeling van fotografie binnen de beeldende kunst

U24-06 | 2023
Mondriaanfonds
115 pagina's

Dit boek gaat over de identiteitscrisis van fotografie: na de bloei in Nederland rond 2000 lijkt de glans ervan af. Het Mondriaan Fonds verzamelde acht essays van experts over de stand van zaken. Deze bieden verschillende perspectieven en vragen over fotografie als kunstvorm, wat boeiende discussies oproept.

Ton Heijdra
Arbeiderspaleis Het Schip

U17-07
2012 | 146 pagina's

Het Schip is in 1920 gebouwd door woningbouwcorporatie Eigen Haard. Het gebouw is tegenwoordig een rijksmonument en vormt het absolute hoogtepunt van de Nederlandse volkshuisvesting. Arbeiders kregen hier niet alleen een goede, maar vooral ook een mooie woning. Daarom wordt het gebouw een arbeiderspaleis genoemd. De architect van Het Schip is Michel de Klerk, ook wel de Rembrandt onder de architecten. Hij was een veelzijdig kunstenaar en speelde met vormen, niet alleen als architect, maar ook als tekenaar en meubelontwerper. Algemeen wordt hij erkend als de grote inspirator van de kunst- en architectuurstroming de Amsterdamse School. Dit boek beschrijft de vormtaal van Het Schip en gaat in op de inspiratiebronnen die tot dit bijzondere 'wereldwonder' hebben geleid.

Ton Heijdra e.a.
*Grafisch kunstenaars
Fré Cohen: vorm
en idealen van de
Amsterdamse School*

U23-07
2021 | 199 pagina's

Grafisch kunstenaars Fré Cohen (1903-1943) behoort tot de belangrijkste vormgevers van de Amsterdamse School. In haar boekomslagen, ex librisen, hout-sneden, en tekeningen zette zij de vormtaal van de Amsterdamse School naar haar eigen hand. Met haar ontwerpen wilde ze schoonheid voor iedereen binnen handbereik brengen. Haar idealen sloten aan bij die van de Amsterdamse School. Het boek geeft in woord en beeld een overzicht van haar leven en werk en toont Fré Cohen in al haar verschillende gedaantes: als feministe, als socia-list, als Joodse vrouw, maar vooral als getalenteerd kunstenaars, die tot op het laatst toe haar eigen beslissingen nam.

Niet bij iedereen zal er bij het horen van de naam Fré Cohen een belletje gaan rinkelen. Toch is haar werk goed vertegenwoordigd in openbare collecties, wordt het verzameld, en ontbreekt ze in geen enkel overzicht over typografie tussen de twee wereldoorlogen. Deze fraai verzorgde monografie is een schitterende eerste kennis-making of een heerlijk weerzien en biedt genoeg stof tot discussie.

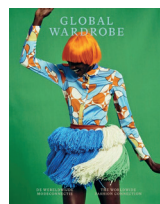

Hayden Herrera
Frida

U21-06
2020 | 512 pagina's

Frida is de biografie van de kunstenaars Frida Kahlo (1907-1954) die geboren werd en opgroeide

nabij Mexico-Stad ten tijde van de Mexicaanse Revolutie. Op achttienjarige leeftijd kreeg Frida een ernstig ongeluk waardoor ze een leven lang pijn zou lijden en vele operaties moest ondergaan. Tijdens haar herstel begon ze met schilderen. Ze verbeeldde zichzelf met een opmerkelijke openheid, verzacht door humor en fantasie. Ze transformeerde haar pijn tot kunst. Ze trouwde met de kunstenaar en muralist Diego Rivera en volgde hem op diverse reizen. In het begin werd Frida alleen erkend als de vrouw van Rivera, maar in 1938 kreeg ze toch haar eerste solotentoonstelling. Het werk van Frida karakteriseert zich door vrolijke kleuren die in contrast staan met een vervreemdende sfeer. In dit boek leren we een sterke vrouw kennen die ondanks haar fysieke pijn streed voor het leven, voor haar land en voor de kunst. De biografie geeft een indringende inkijk in het leven van een fascinerende kunstenaars. We lezen, als Frida eenmaal met schilderen is begonnen, alles over haar kunstwerken.

Madelief Hohé
*Global Wardrobe.
De wereldwijde
modeconnectie*

U22-06
2021 | 144 pagina's

Wie heeft niet van de zijderoute gehoord, kent niet de batikmotieven uit Indonesië? Zonder invloed van de wereldculturen zou de West-Europese mode zich niet ontwikkeld hebben zoals ze gedaan heeft. Het gebruik van patronen en stoffen gebeurde echter vaak zonder aandacht voor de oorspronkelijke symboliek en betekenis. Het was gewoon mooi. Kunstmuseum Den Haag bestudeerde de eigen modecollectie met een frisse, hedendaagse blik. Het resultaat is een vijftal essays over de herkomst van motieven,

de imitatie en de handel, maar de aandacht en het beeldmateriaal gaat vooral uit naar de jonge makers die heel innovatief gebruik maken van elementen uit de eigen culturele achtergrond. Mode, toegepaste kunst, dit informatieve boek in grootformaat, vertelt en toont de positieve en negatieve aspecten van de mode door de eeuwen heen, met de nadruk op de hedendaagse makers. West-Europese mode verbindt zich met de wereld.

**Jan de Hond,
Eric Jorink,
Hans Mulder**

*Onderkruipsels.
'Kleyne dierkens' in
kunst en wetenschap*

U23-08
2022 | 200 pagina's

Onderkruipsels, een zoölogisch gedateerde maar historisch accurate benaming, is de catalogus bij de gelijknamige tentoonstelling in het Rijksmuseum (2022-2023). Het boek geeft ons inzicht in de verwondering en nieuwsgierigheid die leiden tot een mentaliteitsverandering in de vroegmoderne tijd (1500-1800) wat betreft de kijk op 'laag-bij-de-grondse' soorten. Prettig leesbare essays van verschillende auteurs geven inzicht in de rol van Kunst-und-Wunderkammers, de invloed van Descartes en het protestantisme en de belangrijke invloed van vrouwen. Het zijn echter de vele schitterende illustraties in dit bijzondere, door Irma Boom vormgegeven boek, die blijven uitnodigen tot kijken en bewonderen. Schitterende vervaardigde objecten, bosstillevens en door kunstenaars-wetenschappers gemaakte vaardige natuurgetrouwe tekeningen zijn een lust voor het oog.

Een informatief boek, dat uitnodigt om steeds weer ter hand te nemen en je te verbazen. Het is

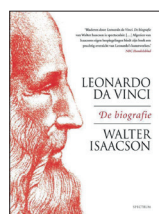
verrassend te lezen dat er in de vroegmoderne tijd geen scheiding tussen kunst en wetenschap is zoals we die sinds de negentiende eeuw ervaren.

Florian Illies
Betoverende stilte
/ Caspar David
Friedrichs reis door
de tijd

U25-02 | Alfabet
Uitgevers
2024 | 236 pagina's

De Duitse schrijver, kunsthistoricus en curator Florian Illies schreef met *Betoverende stilte* een sprankelende schets van Friedrichs leven en werk tegen de achtergrond van tweehonderdvijftig jaar Duitse geschiedenis. Het boek is onderverdeeld in vier delen, vernoemd naar de vier klassieke elementen: vuur, water, aarde en lucht. Geen brave levensbeschrijving van de wieg tot het graf, maar een origineel, thematisch opgezet boek dat de beroemdste schilder van de Duitse Romantiek dicht bij onze tijd brengt.

Walter Isaacson
Leonardo da Vinci

U19-09
2017 | 624 pagina's

Leonardo da Vinci wordt gezien als het meest creatieve genie ooit. Naast zijn wereldberoemde werk als schilder was hij ook uitvinder, schrijver, architect, beeldhouwer, componist, anatomist, filosoof, natuurkundige, scheikundige en ingenieur. Op basis van duizenden pagina's van Da Vinci's aantekenboeken en nieuwe ontdekkingen over zijn leven en werk vertelt Isaacson een prachtig verhaal over

hoe Da Vinci's kunst verweven is met de wetenschap. Hij laat zien hoe Da Vinci's genialiteit gebaseerd was op vaardigheden die we in de hand hebben, zoals zijn onstilbare nieuwsgierigheid, zorgvuldige observatie en verbeeldingskracht die grenst aan fantasie.

Jitske Jasperse
Het vrouwelijke oog
wil ook wat. Vrouwen
als opdrachtgevers,
verzamelaars en
kunstenaars

U22-07
2021 | 247 pagina's

Vrouwen in de kunstgeschiedenis worden veelal alleen aangegeven als geportretteerde figuren en naakten. Dit boek toont aan dat zij veel meer zijn dan blikvangers. Vrouwen als Eleonora van Aquitanië, Clara Peeters en Peggy Guggenheim zijn respectievelijk opdrachtgever, kunstenaar en verzamelaar. Zij spelen in hun tijd een belangrijke rol rond het thema kunst en vormgeving. Het vrouwelijke oog wil ook wat beslaat de periode van de middeleeuwen tot de 20ste eeuw. De middeleeuwen krijgen relatief veel aandacht, mede omdat juist over deze periode veel vooroordelen bestaan ten aanzien van vrouwen. Pas in de laatste decennia van de vorige eeuw ontstaat - onder andere dankzij de feministische, activistische kunstenaarsgroep Guerrilla Girls (VS) - steeds meer belangstelling voor de rol van vrouwen in de wereld van de kunst. We zien beschrijvingen van een aantal geselecteerde, aansprekende vrouwen. De impact van deze vrouwen wordt geschetst aan de hand van een grote variëteit aan kunstvormen. Interessant daarbij is dat bij alle afbeeldingen nog een aparte uitleg is toegevoegd.

Pepe Karmel
Abstracte kunst

U23-11
2020 | 344 pagina's

Abstract werkende kunstenaars gaan volgens de Amerikaanse kunsthistoricus Pepe Karmel altijd uit van een visueel onderwerp of van een soort oervorm of oerbeeld. Abstracte vormen en hun betekenis ontstaan volgens hem dus door associaties met de reële wereld. Hij vertelt de geschiedenis van de abstracte kunst met behulp van vijf categorieën: het lichaam, het landschap, de kosmos, de architectuur en door de mens gemaakte tekens en patronen. Zijn uitgangspunt verschilt sterk met dat van de Amerikaanse kunstcriticus Clement Greenberg, die de kern van abstractie beschreef aan de hand van een steeds verder gaande vereenvoudiging van de vorm. Dat proces was in Greenbergs visie aan het eind van de Tweede Wereldoorlog wel bereikt. Dit in tegenstelling tot Karmel, die met zijn thematische benadering laat zien wat kunstenaars (nog steeds) gemeen hebben zowel in verschillende perioden als in verschillende werelddelen.

Dit stevige boek, zowel naar vorm als inhoud, geeft een indrukwekkend beeld van de veelzijdigheid en diversiteit van abstracte kunst. Pepe Karmel zoekt voortdurend naar ontwikkelingen en overeenkomsten aan de hand van het werk van heel diverse kunstenaars. Hij laat daarbij een groot aantal afbeeldingen zien, die alle zijn voorzien van een eigen beschrijving. Zij bieden een nieuwe, frisse blik op abstracte kunst.

Ton van Kempen
Madame Manet

U17-08
2016 | 368 pagina's

De auteurs gaan in Madame Manet op zoek naar Suzanne Leenhoff, de vrouw van de schilder Edouard Manet. Het leven van Suzanne Leenhoff speelde zich af in de tweede helft van de 19e eeuw in Parijs. De auteurs deden onderzoek naar het meisje dat in 1863 trouwde met de schilder. Zij gaten dit boek in de vorm van een vraaggesprek tussen een gefingeerde journalist, Carel van Mander, en Madame Manet. Wij zijn getuige van de zeventien gesprekken die tussen beiden plaatsvinden in 1905, een jaar voor Suzannes dood. De vrouw vertelt over haar leven en de turbulente periode in Parijs. Haar verhalen zijn gebaseerd op historische bronnen en verantwoord in de voetnoten door de auteur. *Madame Manet* leest als een roman, maar biedt ook een prachtig tijdsbeeld over de Impressionisten in het culturele centrum van Parijs. Het is een heel bijzonder boek waarin de wereld van 1905 tot leven komt.

Róman Kienjet
Licht

U25-09 | Athenaeum-
Polak & Van Gennep
2024 | 239 pagina's

Voor *Licht* heeft Róman Kienjet veertien Nederlandse autonome kunstfotografen geïnterviewd. Van Bertien van Manen tot Robin de Puy. De openhartige gesprekken geven een unieke inkijk in hun inspiratiebronnen, de afdruktechnieken en de keuzes die ze maken

tijdens het ambacht van het beeld maken. Het is niet zo zeer het afgebeelde, maar de wereld achter het plaatje dat wordt toegelicht. Van iedere fotograaf is een emblematisch beeld en een van de inspiratiebron afgebeeld.

**Koen Kleijn,
Imke Ruigrok**

*Rudi van de
Wint | schilder,
beeldhouwer,
architect*

U25-05 I
Waanders Uitgevers
Tweede druk 2024 |
95 pagina's

Bijna iedereen heeft weleens een kunstwerk van Rudi van de Wint (1942-2006) gezien: de enorme kleurrijke schilderijen in de Tweede Kamer, veel werken in de openbare ruimte, vaak van cortenstaal, of in zijn eigen unieke landschapspark De Nollen in Den Helder. In deze publicatie portretteert Koen Kleijn de eigenzinnige kunstenaar en al zijn ambities. Daarnaast focust Imke Ruigrok op de zoektocht van de kunstenaar vanaf zijn vroege conceptuele tot het latere meer mystieke werk.

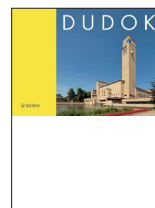
Roberto Koch

*De grootste
fotografen*

U19-11
2017 | 448 pagina's

De 20ste eeuw wordt wel 'de eeuw van de fotografie' genoemd, omdat het beeld dat wij van deze eeuw hebben vooral door foto's is gevormd. *De grootste fotografen* belicht het werk van twintig bekende, invloedrijke fotografen die stuk voor stuk pioniers waren op hun terrein. Van de experi-

mentele foto's van Man Ray uit de jaren dertig tot de glamourfoto's van Helmut Newton uit de jaren tachtig, of de meer recente oorlogsreportages van James Nachtwey. Elke fotograaf krijgt een portfolio toebedeeld van 22 pagina's, met hun beroemdste foto's, vergezeld van informatieve bijschriften, prikkelende quotes en biografische gegevens. Het is een fraai vormgegeven fotoboek met verhelderende teksten over twintig legendarische fotografen, die bijna alle genres binnen de moderne fotografie bestrijken. Ruim geïllustreerd met grote, meestal pagina vullende, foto's in zwart-wit en kleur. Het boek werd samengesteld door de Italiaanse kenner en uitgever van kunstfoto's Roberto Koch.

Annette Koenders
Dudok

U21-09
2020 | 176 pagina's

Elegante bouwwerken komen in beeld in de monografie *Dudok*. Deze worden in de architectonische context van de eerste helft van de twintigste eeuw geplaatst. *Dudok* begint zijn carrière in het leger, maar eindigt via Leiden in Hilversum waar zijn bekende 'magnum opus' nog steeds de show steelt. Minder bekend zijn de door hem ontworpen villa's, scholen, overheidsgebouwen en theaterzalen. De vele afbeeldingen tonen de werkwijze van de begaafde ontwerper en we leren hem kennen en herkennen. Frisse aandacht en onderzoek gaat naar het harmonieuze ontwerpen van *Dudok*, zijn oog voor detail, ritme, de rijkdom aan materiaal, kleur en betekenis op de schaal van het interieur - tot en met de grootste - de stedenbouwkundige schaal. Kortom, een geweldige kennismaking met het werk van *Dudok*, die

wereldwijd erkenning kreeg voor zijn ontwerpen.

**Mirjam Kooiman
e.a.**

De Kunstmeisjes

U20-09
2019 | 264 pagina's

Gemiddeld kijken mensen twintig seconden naar een kunstwerk. Maar welke geheimen ontvouwen zich op dat moment? Het boek *De Kunstmeisjes* is geschreven door drie jonge kunsthistorici die mensen enthousiast willen maken voor kunst. Daartoe hebben ze vijftig van hun favoriete kunstwerken geselecteerd die zich bevinden in Nederlandse musea. We treffen in het boek voorbeelden aan van fotografie, videokunst, sculptuur, schilderijen, altaarstukken en super-hedendaagse installaties gemaakt door diverse kunstenaars van Frans Hals, Breiter en Morandi tot Yayoi Kusama, Louise Bourgeois en Anish Kapoor. De auteurs duiken onder het oppervlak van de kunstwerken en vertellen verrassende, ontroerende en grappige verhalen die zich daar verschuilen. Elk kunstwerk dat behandeld wordt, staat in het boek afgebeeld. Ook als je al een enthousiaste museumbezoeker bent, is het leerzaam en grappig om verhalen te lezen vanuit verschillende invalshoeken over vijftig geselecteerde kunstwerken uit diverse tijdperken.

Geert Mak
Het Stadspaleis

U17-09
2013 | 160 pagina's

Geert Mak analyseert in deze 'biografie van een gebouw' de grote greep naar volkomenheid van de 'vinder' van het gebouw, Jacob van Campen en zijn dramatische gevecht met de realiteit van bestuurders en bezuinigingen. Mak beschrijft hoe dit stadspaleis een koninklijk paleis werd en laat daarbij telkens het huidige gebouw spreken: de ingekraste namen op de celmuren, de teilen op de zolder tegen het binnendruppelende regenwater, de krakende vloeren 's nachts, terwijl er niemand is. Deze architectonische biografie is een kleine geschiedenis van Amsterdam. Een goed leesbaar boek, en zeker een aanleiding om daarna een bezoek te brengen aan dit stadspaleis.

**Jim van der
Meer Mohr**

*Het Nederlandse
stads- en dorpsgezicht
1550-2000*

U25-08 I
Uitgeverij WBooks
2024 | 143 pagina's

Kunsthistoricus en schilderijenexpert Jim van der Meer Mohr gaat aan de hand van olieverfschilderijen en aquarellen op reis door alle provincies van Nederland. We zullen ontdekken wat een prachtig land Nederland is en hoe leuk het is om de vele afbeeldingen te bekijken en te zien wat er allemaal veranderd is door de eeuwen heen dan wel wat vandaag de dag nog precies hetzelfde gebleven is, kortom het boek zorgt voor veel lees- en kijkplezier.

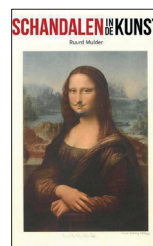

Benjamin Moser

*De wereld op zijn
kop. Ontmoetingen
met de Hollandse
meesters*

U24-07 | 2023
De Arbeiderspers |
Singel Uitgeverijen
358 pagina's

Benjamin Moser neemt de lezer mee op een ontdekkingsreis door de Nederlandse cultuur via de Hollandse schilderkunst uit de Gouden Eeuw. Hij onderzoekt het leven en werk van bekende en minder bekende schilders, van Rembrandt tot Gabriël Metsu. Moser vereenzelvigd zich met de jonge schilders en stelt diepgaande vragen over kunst, originaliteit en schoonheid.

Ruurd Mulder

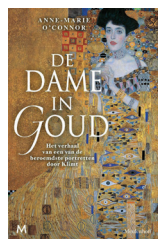
*Schandalen in
de kunst*

U23-09
2021 | 144 pagina's

De auteur Ruurd Mulder analyseert schandalen die in de kunstgeschiedenis geboekstaafd zijn. Voor de kunstprofessionals is het een slangenkuil waar reputaties op het spel stonden. Echter de naamsbekendheid van de kunstenaar bleek er vaak door toe te nemen. Zowel in de middeleeuwen als later, van de romantiek tot op heden, is reuring een teken van bijzondere aandacht. Een veertigtal schandalen staan beschreven en zijn aanleiding tot een lichtvoetiger manier van naar kunst kijken.

Aan de orde komt de belangwekkende vraag of het 'provoceren' deel van het kunstwerk is of slechts een momentopname van de maatschappelijke werkelijkheid. Is het opzet van de kunstenaar, zijn gallery, ordinaire marketing of serieuze verontwaardiging

van herkenbare groepen in het eigentijdse publiek.

Anne-Marie O'Connor

De dame in goud. Het verhaal van Klimts beroemde gouden portret dat in handen viel van de nazi's

U17-13
2016 | 392 pagina's

De dame in goud vertelt het verhaal van Gustav Klimts beroemde portret van Adèle Bloch-Bauer dat in de Tweede Wereldoorlog in handen viel van de nazi's. Het boek is opgebouwd uit drie delen. Deel 1 Emancipatie, beschrijft de culturele bloei van Wenen en het leven van Adèle Bloch-Bauer, een schoonheid uit de Weense society, die door Klimt in 1907 werd geschilderd. Verder geeft deel 1 inzicht in het leven en werk van Gustav Klimt. Deel 2 Liefde en verraad, behandelt de periode waarin Oostenrijk onderdeel gaat uitmaken van het Duitse Rijk en wat er gebeurde met de Joodse families en hun kunstwerken. Deel 3 Boetedoening, beschrijft de periode van na de Tweede Wereldoorlog waarin de familie Bloch-Bauer probeert om het portret van Adèle weer in bezit te krijgen. Het boek geeft inzicht in het leven van Adèle Bloch-Bauer tijdens een fascinerende periode in de geschiedenis.

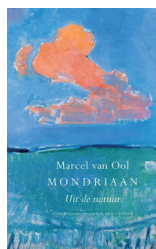
Arnoud Odding e.a.

Marinetti en het futurisme

U23-10
2022 | 96 pagina's

Met zijn futuristisch manifest in de Franse krant *Le Figaro* op 20 februari 1909 luidde de Italiaanse

dichter Filippo Tommaso Marinetti een nieuw artistiek tijdperk in. Het manifest toonde een radicaal andere toekomst vol snelheid, beweging, agressiviteit en activisme. Het verleden werd resoluut afgewezen. Zijn uitgangspunten spraken veel jonge kunstenaars aan, vooral in Italië, waardoor Marinetti al snel een groep jonge futuristen om zich heen verzamelde. Aanvankelijk zochten deze kunstenaars hun inspiratie in het divisionisme en het kubisme, maar al snel ontwikkelden ze een heel eigen stijl. Het boek laat zien dat de gedroomde nieuwe wereld complexer bleek dan gedacht. Marinetti moest schipperen tussen zijn idealen en de werkelijkheid van het fascisme, waarmee hij zich al vroeg intensief had verbonden. In een aantal essays wordt een levendig beeld geschetst van deze periode in de eerste helft van de 20ste eeuw. Verschillende generaties futuristen komen daarbij aan bod. Hun kunstuitingen zijn veelal kleurig en vol beweging. Dat is te zien op de vele afbeeldingen in deze catalogus, die behoort bij de tentoonstelling over Marinetti en het futurisme in het Rijksmuseum Twenthe in Enschede (2022-2023).

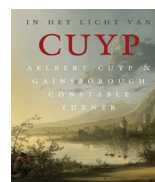
Marcel van Ool

Mondriaan. Uit de natuur

U19-12
2017 | 240 pagina's

Een eigenzinnig werk over Mondriaan, zo zou je het boek van kunsthistoricus Marcel van Ool kunnen typeren. Hij gaat op ontdekkingsreis langs de plaatsen waar Mondriaan gewoond en gewerkt heeft en hij voert de lezer met groot enthousiasme langs al die plekken in Nederland, Parijs, Londen en de Verenigde Staten. De auteur beschrijft hoe de natuur en Mond-

riaans levensfilosofie diens werk beïnvloedde. De schilder komt tot de slotsom, dat hij niet langer de illusie, maar juist de dynamiek van de zichtbare werkelijkheid moet schilderen: die komt volgens hem het beste tot zijn recht in de abstractie. Ook bespreekt Van Ool de ontvangst van Mondriaans artistieke opvattingen door collega-schilders, kunstverzamelaars en musea. Aan het eind van zijn boek verrast Van Ool ons met een smakelijk toetje: in hoeverre is het Nederlandse polderlandschap met zijn rechte percelen van invloed geweest op Mondriaans abstracte werk en omgekeerd welk effect heeft Mondriaan met zijn werk gehad op de naoorlogse inrichting van Nederland.

Sander Paarlberg e.a.

In het licht van Cuyp. Aelbert Cuyp & Gainsborough - Constable - Turner

U22-08
2021 | 240 pagina's

Aelbert Cuyp (1620-1691) behoort tot de grote landschapsschilders van de 17e eeuw. In zijn eigen tijd was hij alleen bekend in Dordrecht, maar na zijn dood ontstond er grote vraag naar zijn schilderijen in Engeland waardoor het grootste deel van zijn werk zich tegenwoordig in Engelse musea en landhuizen bevindt. Wat de Engelsen vooral aansprak in het werk van Cuyp was het bijzondere licht, de serene sfeer en zijn onderwerpskeuze. Vanaf halverwege de achttiende eeuw, begin negentiende eeuw zochten diverse kunstenaars inspiratie bij Cuyp. Onder hen beroemde kunstenaars als Thomas Gainsborough (1727-1788), John Constable (1776-1837) en William Turner (1775-1851). In dit kunstboek staan heel veel werken van Cuyp en zijn navolgers afgebeeld en beschre-

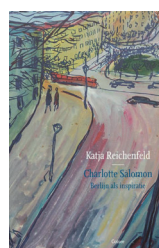
ven en kunnen we zelf ontdekken wat de Britse kunstenaars zo bewonderden aan de Hollandse 17e-eeuwse schilder.

Ton Quik
*Meer dan een beeld –
gestoorde
verhoudingen*

U24-08 | 2023
Uitgeverij IJzer
272 pagina's

Ton Quik onderzoekt de geschiedenis van kunst in de openbare ruimte, inclusief beeldenstormen en conflicten rond standbeelden. Hij stelt lastige vragen over behoud of verwijdering van controversiële beelden, zoals dat van Jan Pieterszoon Coen. Quik biedt heldere antwoorden en oplossingen, gebaseerd op respect voor verschillende standpunten.

Katja Reichenfeld
*Charlotte Salomon.
Berlijn als inspiratie*

U18-09
2017 | 160 pagina's

Katja Reichenfeld laat in dit boek zien hoe de atmosfeer van het culturele klimaat in het interbellum in Berlijn Charlotte Salomons werk heeft beïnvloed. Charlotte werd geïnspireerd door theater, muziek en literatuur. Het nieuwe medium van de cinema, de klassieke en populaire muziek, de expressionistische schilderkunst en de satirische literatuur verwerkte zij op eigen wijze. De waarde van haar kunstwerk werd volgens Katja Reichenfeld overschaduwd door de tragische biografie van Charlotte, reden waarom de schrijfster in dit boek juist het werk van Charlotte centraal wil zetten. Het boek van

Katja Reichenfeld zorgt dat het werk van Charlotte Salomon in de tijd geplaatst wordt waarin het ontstond en kan apart gelezen worden of naast *Charlotte* van David Foenkinos.

Eric Rinckhout
*Magritte ontsluit.
Een biografie in 50
beelden*

U19-13
2017 | 224 pagina's

Magritte, de beroemde Belgische surrealistische schilder overleed in 1967. Dit boek verscheen ter gelegenheid van zijn vijftigste sterfjaar. Magritte, schilder van verwarrende beelden als wolkenvogels, zwevende bolhoedmannetjes, een bloedend standbeeld, een trein die uit de open haard komt gereden en de pijp met het onderschrift dat het geen pijp is. In *Magritte ontsluit* probeert de samensteller, Eric Rinckhout, aan de hand van vijftig schilderijen een inkijkje te geven in het leven en de ideeënwereld van Magritte. De schilderijen beslaan de periode 1926-1966. De werken zijn afgedrukt op een volle pagina of zelfs twee pagina's. Daarmee wordt de tekst ondergeschikt aan het beeld. Rinckhout isoleert in elk werk een viertal uitsneden en neemt deze tot uitgangspunt voor een korte beschouwing. Hij citeert daarbij uit brieven en haalt gebeurtenissen in het leven van Magritte aan die mogelijk een verband tonen met het werk.

Hans Rooseboom
*Lichtjaren. Een
geschiedenis van de
fotografie*

U20-12
2019 | 303 pagina's

De komst van de fotografie in 1839 heeft grote invloed gehad op alle gebieden waarin beeld een rol speelt. Denk aan wetenschap, kunst, reclame of nieuws. Van een bescheiden middel dat door weinigen beoefend werd, is het uitgegroeid naar het invloedrijke en overal aanwezige massamedium dat nu door velen beoefend wordt. De schrijver van *Lichtjaren*, Hans Rooseboom, is conservator fotografie van het Rijksmuseum. Hij beschrijft de geschiedenis van de ontwikkeling van fotografie: hoe veroverde fotografie de wereld, wat is het nut en wat het gevaar, wat is de kracht van het beeld en ook... is het kunst? Rooseboom heeft zijn boek geïllustreerd met talloze foto's, deels als zelfstandige kunstwerken, maar ook als getuigen en tijdsdocumenten van opvattingen, gewoonten en tradities. Fotografie is inmiddels een vanzelfsprekend communicatiemiddel dat net als taal ons informeert, emotioneert of ontroert. Dit boek maakt duidelijk hoezeer fotografie onze manier van kijken heeft veranderd. In ons dagelijks bestaan, in het nieuws, in de reclame en ... in de kunst!

Monica de Ruiter
*Kijk als een
kunstenaar.
Van theedoeke tot
terpentine*

U22-10
2021 | 304 pagina's

Hoe is een schilderij opgebouwd? Welke verfsoort creëert welk effect? Waarom wordt tempera nooit meer gebruikt? Monica de Ruiter is rondleider bij het Rijksmuseum en kreeg deze vragen zo vaak te horen dat ze besloot er een boek over te schrijven. In plaats van wat er op de schilderijen is afgebeeld, ligt de nadruk in dit boek op hoe ze zijn gemaakt. De Ruiter laat via onderzoek en

gesprekken met schilders en restauratoren oude en nieuwe meesters aan het woord over hoe ze werken en waarom precies op die manier. De betekenis van een werk, zo blijkt, hangt nauw samen met de techniek. Achtereenvolgens bespreekt De Ruiter drager, grondlaag, ondertekening, temperaverf, olieverf, aquarelverf en acrylverf. Bij ieder onderwerp komt een aantal oude en nieuwe meesters aan bod en worden een paar meesterwerken in het licht gezet om de besproken techniek te illustreren. Door de vaak verrassende feiten en verhalen gaan we anders naar schilderijen kijken.

Mark Schaevers
De Orgelman. Felix Nussbaum, een schildersleven

U17-14
2015 | 456 pagina's

De Duitse kunstenaar Felix Nussbaum (1904-1944) werd in Auschwitz vermoord. Daarna zou het zo'n veertig jaar duren voor zijn huiveringwekkende kunst opnieuw werd ontdekt. Een groot deel daarvan is nu te zien in zijn geboorteplaats Osnabrück, in een museum dat speciaal werd ontworpen door Daniël Libeskind. Het is niet ongebruikelijk dat de reputatie van een kunstenaar stijgt en daalt, maar lange tijd leek het er op dat Nussbaum en zijn werk compleet door Hitler uitgedogd waren. In *De Orgelman* reconstrueert Mark Schaevers niet alleen het leven van Nussbaum, hij beschrijft ook hoe de wederopstanding van de kunstenaar in zijn werk ging. Schaevers baseert zich hierbij op het werk van zijn (Duitse) voorgangers, maar hij voegt zelf een groot aantal puzzelstukjes toe.

Sjeng Scheijen
De avant-gardisten. De Russische Revolutie in de kunst 1917-1936

U20-14
2019 | 587 pagina's

De Russische Revolutie van 1917 was een buitenkans voor avant-gardistische kunstenaars als Kazimir Malevitsj, Vladimir Tatlin en Aleksandr Rodtsjenko. Toch was het niet aan de bolsjewieken te danken dat deze 'futuristen', zoals ze zichzelf noemden, nieuwe kunstvormen introduceerden zoals performance, installatie, abstract en conceptueel werk. De revolutie in de kunst was al eerder in de nieuwe eeuw begonnen. Het is een 'schitterend misverstand' dat avant-garde en sovjetmacht schouder aan schouder optrokken. Het lag allemaal veel gecompliceerder betoogt dit met de Bookspot Literatuurprijs voor non-fictie bekroonde boek van slavist en kunstkenner Sjeng Scheijen. Dit boek kreeg veel lof toegezwaid. Het leest als een trein, geeft een verpletterend tijdsbeeld vol dramatiek, zoals de tweestrijd tussen de ongekroonde leiders Malevitsj en Tatlin. Wie zich aangesproken voelt door de Russische avant-garde vindt hier veel nieuwe inzichten en voldoende stof tot discussie.

Peter Schmidt
Het Lam Gods. Een verhaal van God en mens

U23-13
2020 | 208 pagina's

Het Lam Gods van de gebroeders Van Eyck is een laat-middeleeuws meesterwerk. Het altaarstuk kan nog altijd bewonderd worden op de oorspronkelijke plek in de Sint-Baafskathedraal te Gent, België. Peter Schmidt beschrijft de ontstaansgeschiedenis. Daarnaast

gaat hij uitvoerig in op de complexe verhouding tussen beeld en interpretatie. Aan de hand van de bijbel en de geschriften van de kerkvaders ontrafelt de auteur de beeldtaal van de vierentwintig panelen. Dit rijk geïllustreerde boek maakt duidelijk waarom het werk zo invloedrijk is geweest. Of u het boek nu leest voor of na een bezoek aan Gent, het verdiept uw kijkervaring.

Catrien Schreuder en Tijs Visser

Yayoi Kusama. De Nederlandse jaren 1965-1970

U24-11 | 2023
nai010 uitgevers
177 pagina's

Het boek is een beeldend en informatief naslagwerk over de onderbelichte beginperiode van de huidige publieksliefeling. (September 2026 opent een overzichtstentoonstelling in het Stedelijk Museum Amsterdam). Het boek geeft een tijdsbeeld van de roerige jaren zestig. Maar het gaat ook over het kunstenaarschap: wat beweegt Kusama, wat wil ze vertellen, hoe blijft ze haar demonen de baas?

Renée Smithuis
Bergense School. De eerste Hollandse expressionisten (1914-1925)

U22-11
2021 | 112 pagina's

De Bergense School is de eerste expressionistische kunstenaarsbeweging in Nederland. Kort voor het uitbreken van de Eerste Wereldoorlog trok een groep jonge kunstenaars naar het Noord-Hollandse Bergen. Daar ontwikkelden

zij, onder invloed van de Franse schilder Henri Le Fauconnier (1881-1945), een nieuwe schilderkunst voorzien van een eigen manifest. De kunstenaars die zich aansloten bij de nieuwe beweging schilderden allen in een nauw verwante stijl met hoekige vormen, brede penseelstreken en donkere kleuren. Bekende namen zijn o.a. Dirk Filarski, Leo Gestel, Charley Toorop, Elsa Berg en Piet van Wijngaerdt. Auteur Renée Smithuis vertelt vol passie over de komst van de schilders naar Bergen, over de hoogtijdagen van de kunstenaarsbeweging tussen 1914 en 1920 en over de invloed die zij hebben gehad op latere generaties schilders. Het boek bevat veel kleurige reproducties van diverse kunstwerken.

.....

Kassia St Clair
Het geheime leven van kleuren

U17-15
2017 | 324 pagina's

Het prachtig kleurige uitgegeven boek van Kassia St Clair is een levendige geschiedenis van vijfenzeventig kleuren. Het boek biedt allereerst een algemeen verhaal over kleur. Hoe zien wij kleur en licht en hoe keken kunstenaars tegen kleur aan? Hoe werden hun pigmenten samengesteld? Vervolgens worden de tien hoofdkleuren, wit, geel, oranje, roze, rood, paars, blauw, groen, bruin en zwart, en de bekendste tinten en kleurschakeringen besproken. Kassia St Clair doet dit aan de hand van betoverende verhalen en leuke anekdotes over kleuren. Hoe werden bijvoorbeeld nieuwe tinten ontdekt en waarvoor en door wie werden ze toegepast? Het boek gaat derhalve behalve over kunst en kunstenaars ook over mode, politiek en oorlog.

Een boek om iedere keer weer te pakken en een aantal hoofdstukken van te lezen. De verhalen zijn iedere keer weer verrassend. Elke kleurschakering levert een mooie anekdote op.

.....

André Stufkens en Clemens Verhoeven

Johan Maelwael en de gebroeders Van Lymborch | Grondleggers van de Nederlandse schilderkunst

U25-06 | Uitgeverij Walburg Pers | Stichting Maelwael Van Lymborch, Stichting Maelwael Van Lymborch Studies 2023 | 204 pagina's

Wie kent niet het wereldberoemde getijdenboek de *Très Riches Heures*, maar wie weet dat de makers ervan, de gebroeders Van Lymborch, van Nederlandse afkomst zijn? Net als hun oom Johan Maelwael waren zij bekende en gewaardeerde kunstenaars in Frankrijk rond 1400. Dit komt in dit prettig leesbaar en rijk geïllustreerd boek, waar nodig voorzien van kaarten en stambomen, uitgebreid aan bod. De bekende historicus Bart van Loo schreef er een enthousiast voorwoord bij.

.....

Herwig Todts

Verrukkelijke turbulentie | Ensor over het leven en de kunst

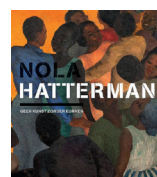
U25-10 | Sterck & De Vreese 2024 | 256 pagina's

James Ensor, bekend van maskers in zijn schilderijen, was ook een begenadigd schrijver. Ensor-expert Herwig Todts onderzoekt

in het eerste deel van zijn boek Ensors levensbeschouwelijke en maatschappelijke uitingen en beschrijft in het tweede deel diens artistieke opvattingen, zijn experimentele benaderingen, keuze van onderwerpen en werkwijze. *Verrukkelijke turbulentie* is een diepgravend boek dat een interessant beeld geeft van deze onorthodoxe, Belgische kunstenaar aan het einde van de negentiende en het begin van de twintigste eeuw.

.....

Ellen de Vries (red.)

Nola Hatterman. Geen kunst zonder kunnen

U22-12
2021 | 183 pagina's

Op het schilderij *Louis Richard Drenthe* / *Op het terras* uit de collectie van het Stedelijk Museum na, was het werk van Nola Hatterman tot voor kort nagenoeg onbekend bij het Nederlandse publiek. Het boek voorziet in die leemte met prachtige afbeeldingen van realistische portretten van (Afro) Surinaamse schildersmodellen afgewisseld met landschappelijke thema's. Nola, autodidact wat tekenen en schilderen betreft, gaat na de toneelschool acteren en verkeert in een links artistiek milieu. Na 1925 legt ze zich volledig toe op schilderen waarbij ze realisme boven abstractie prefereert, lid wordt van kunstenaarsverenigingen en exposeert. Vanaf de jaren dertig zijn haar modellen vaak donkere mensen. Zij gaat zich steeds meer identificeren met niet-blanken en reist in 1953 naar Suriname waar ze gaat wonen, een kunstopleiding begint en onder andere een serie historiestukken maakt. Verschillende auteursbijdragen geven een genuanceerd beeld van de artistieke keuzes die Hatterman maakte, haar plaats in de kunst-

geschiedenis en de belangrijke rol die ze speelde in het Surinaamse kunstonderwijs.

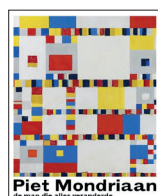

Gregor J.M. Weber

Johannes Vermeer. Geloof, licht en reflectie

U24-04 | 2022
nai010 uitgevers
168 pagina's

Gregor Weber schreef dit boek in de periode dat hij de Vermeerten-toonstelling in 2023 samenstelde. Hij belicht Vermeers connecties met zijn aangetrouwde katholieke familie en de invloed van de Jezuiteten op zijn werk. Weber verkent ook Vermeers gebruik van licht en optische instrumenten, zoals de camera obscura. Illustraties zorgen voor verduidelijking.

Lieke Wijnia

Piet Mondriaan - de man die alles veranderde

U23-14
2022 | 192 pagina's

Drie kenners van de Mondriaan-collectie van het Kunstmuseum Den Haag, dat met ruim 300 werken over de grootste collectie Mondriaans ter wereld beschikt, bundelden de krachten om dit zeer prettig leesbare boek te maken. Met veel beeldmateriaal en historisch fotomateriaal uit de archieven van het RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis - volgen we het pad van Mondriaan via zijn Amsterdamse jaren aan de Rijksacademie, de invloeden en verblijf in Parijs, zijn vlucht naar Londen en zijn uiteindelijke verblijf in New York. Mondriaan heeft veel gecorrigeerd in zijn leven. De auteurs

konden daardoor het verhaal van de zoektocht van Mondriaan naar vernieuwing doorspekken met anekdotes en persoonlijke details.

In wat een boeiende tijd leefde deze man! Alle ismes in de kunst van begin twintigste eeuw deden Mondriaan niet lang van zijn pad brengen. Hij bleef zijn kunst, met ijzeren discipline, vernieuwen. Door dit boek begrijp je veel beter wat Mondriaan dreef om zo tot abstractie te komen in zijn schilderijen.

Willemijn Wilms Floet

Oases in de stad. Het hofje als architectonisch idee

U23-05
2021 | 200 pagina's

Willemijn Wilms Floet beschrijft de oorsprong van het Hollandse hofje. De vele ontwerpanalyses, worden rijkelijk ondersteund met architectuurtekeningen en foto's. Al zes eeuwen maakt het hofje, een intieme en duurzame woonvorm, onderdeel uit van de stad. Architecten hebben het veertiende-eeuwse archetype steeds aangepast aan de veranderde maatschappelijke verhoudingen. De vaak verborgen oases zijn nog altijd actueel als ontwerp-opgave voor de 21ste eeuw. Het boek neemt ons mee naar de haarvaten van de oude stad en sluit aan bij een belangrijke actuele vraag: hoe bouwen we hoogwaardige, compacte woonplekken in een drukke, dichtbebouwde omgeving?

De stadskaarten van 22 hofjes maken het mogelijk deze parels in het stedelijk landschap zelf te ontdekken.

Jolande Withuis

Geen tijd verliezen. Jeanne Bieruma-Oosting 1898-1994

U22-13
2021 | 477 pagina's

"Heel mijn leven en mijn denken draait om schilderijen. Het is mijn adem", citeert Withuis Jeanne Oosting in haar biografie. Het centrale thema in het leven van Oosting is de strijd voor het vrouwelijk kunstenaarschap tegen de achtergrond van de maatschappelijke veranderingen in de 20ste eeuw. Tegelijkertijd is het een boeiend portret van een kunstenaar, min of meer opgesloten in de mores van de 19e-eeuwse adel, op zoek naar een eigen stem en thematiek. De afbeeldingen geven een goede indruk van haar grafische- en schilderwerk en de ontwikkeling daarvan. Oosting heeft altijd belangstelling gehad voor de ontwikkelingen van haar tijd, maar heeft vooral haar eigenheid in woord en beeld bewaard. De goed leesbare biografie, met veel aandacht voor detail en voorzien van een uitgebreid nawerk, is een verhaal over wilskracht, rangen en standen, kracht en kwetsbaarheid.

Joost Zwagerman

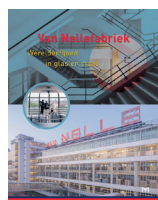
De stilte van het licht. Schoonheid en onbehagen in de kunst

U17-11
2015 | 376 pagina's

In bijna vijftig korte hoofdstukken behandelt Joost Zwagerman thema's en stromingen, waarbij hij in elk hoofdstuk verbanden legt tussen kunstwerken en kunstenaars en daaraan zijn eigen interpretatie en gedachten toevoegt. De hoofdstukken zijn verdeeld over de thema's Schoon-

heid, Onbehagen en Verdwijnen. De Belgische kunstenaar Luc Tuymans stelde eens dat kunstwerken, willen ze effect sorteren, "de immense intensiteit van stilte" moeten verspreiden. *De stilte van het licht* is een onderzoek naar facetten van die immense stilte. Misschien belichaamt stilte in de kunst een verlangen om er niet te zijn. Dit verlangen vormt voor Zwagerman de aandrijfmotor in *De stilte van het licht*. Het boek heeft een bijzondere lading gekregen, door de dood van Zwagerman, kort na het verschijnen van het boek.

met zijn enorme lichte ruimtes en bekroond met de rode neonletters VAN NELLE, hergebruikt voor Van Nelle Fabriek Events.

Willemijn Zwikstra e.a.

*Van Nellefabriek.
Werelderfgoed
in glas en staal*

U21-13
2019 | 160 pagina's

Het boek *Van Nellefabriek* zou je een biografie van een monument kunnen noemen. De Rotterdamse familie Van Nelle, ooit gestart als kruidenier, gaf in de jaren twintig van de vorige eeuw de opdracht tot een opmerkelijk bouwinitiatief. Het gebouw dat verrees aan de Schie is een goed doordacht ontwerp van de architecten Brinkman en Van der Vlugt. De fabriek van de importproducten thee, koffie en tabak toont het sociale karakter van de opdrachtgevers. Er worden Nieuwe Zakelijke bouwmaterialen als glas, staal en beton toegepast en het resultaat is nog steeds verbluffend; de ijle schoonheid van de enorme volumes met veel transparantie en glans waartussen karakteristieke bruggen het tot een werkend geheel maken. Het gebouw doorloopt de glorietijd van groei en wederopbouw tot aan de overname door internationalisering van de markt. Tegenwoordig wordt de gerestaureerde Ontwerpfabriek

[illegible]

[illegible]

